

Daniel W. Christman, John G. Heilmann, Julia E. Sweig (project director): **Andes 2020 – A New Strategy for the Challenges of Colombia and the Region.**

New York: Council on Foreign Relations (www.cfr.org). *Report of an Independent Commission Sponsored By the Council on Foreign Relations Center for Preventive Action, 2004; ix + 134 blz.; ISBN 0-87609-340-3*

Dit rapport bevat een groot aantal aanbevelingen (soms vergezeld van 'dissenting opinions') ter verbetering van de roerige situatie in het Andesgebied. Volgens de Onafhankelijke Commissie concentreert het Amerikaans beleid zich te zeer op drugsbestrijding en veiligheidsproblematiek, met verwaarlozing van een complementair, meer omvattend, beleid op regionaal niveau. Bestrijding van drugs en terrorisme blijft noodzakelijk, maar grotere aandacht dient gegeven aan zaken als landbouwbeleid, landhervorming en politieke hervormingen. Het rapport is onderverdeeld in vier secties, alle ondersteund door bijlagen die additionele technische aanbevelingen, grafieken en statistische gegevens bevatten. In de eerste sectie worden de huidige crisis en het Amerikaans beleid in het Andesgebied beschreven. Drie strategische doeleinden ter verbetering van het bestuur en de veiligheid in de regio worden geformuleerd: de noodzaak van financiële en politieke investeringen in plattelandsgebieden 'with a commitment to strategic rural land reform'; grotere internationale betrokkenheid op diplomatiek terrein en bij de politieke, economische en humanitaire problematiek; en ten slotte de ontwikkeling, zowel door het Andesgebied zelf als door de Verenigde Staten en de internationale gemeenschap, van een regionale benadering van regionale problemen. In het tweede deel worden 'comprehensive policies' aanbevolen ten behoeve van politieke en economische ontwikkeling en de integratie van het Andesgebied. Een van de

S I G N A L E M E N T E N

Deze rubriek staat onder redactie van dr Fenna van den Burg (F.v.d.B.), die ook alle bijdragen aan deze aflevering verzorgde. De aanwinstenlijst van de bibliotheek van Instituut Clingendael wordt maandelijks gepubliceerd op de Clingendael-website: www.clingendael.nl/library/publications

aanbevelingen komt erop neer dat de Colombiaanse regering met hulp van de Verenigde Staten een einde dient te maken aan de 'ongoing coercive land grab by left-wing guerrillas, right-wing paramilitaries, and narcotraffickers'. In het derde deel worden multilaterale strategieën ontwikkeld, in het bijzonder met betrekking tot de strijd tegen drugs, en in het licht van de humanitaire en economische problematiek. Het vierde deel concentreert zich op de regionale problematiek, 'regional capabilities and strengths' en een regionale aanpak. Volgens de Commissie zijn de problemen in het Andesgebied weliswaar nijpend, maar niet 'unmanageable'. Nodig zijn Amerikaans leiderschap en 'a reallocation of resources, with a particular emphasis on rural initiatives, political and socioeconomic reform and a multilateral approach to drug control - on both the supply and demand sides' (blz. 6). (F.v.d.B.)

Harvey Langholtz, Boris Kondoch and Alan Wells (Ed.): **International Peacekeeping. The Yearbook of International Peace Operations, 2002, volume 8.** Leiden/Boston: Martinus Nijhoff Publishers, 2004; xi + 538 blz.; (+ CD-ROM) ISBN 90-411-2191-9

Het jaar 2002, aldus de samenstellers van dit jaarboek, is veeleisend geweest. Vredeshandhaving en kwesties van internationaal recht en internationale veiligheid vroegen de volle aandacht. Veranderde op het terrein van de vredeshandhaving tussen 1945 en 1992 weinig, 'these past 10 years, and especially 2002, witnessed development differences in the way UN

member nations, and especially the permanent members of the Security Council, saw their roles in peacekeeping and in international security.' Deze verschillen deden zich gelden in de context van de multilaterale diplomatie, internationaal recht, terrorisme en militaire actie (blz. ix). In dit *Jaarboek* treft men zowel essays, notities en een kroniek aan als officiële documenten die betrekking hebben op de gebeurtenissen en activiteiten in 2002, waar het vredeshandhaving, internationaal recht en veiligheid betreft. Zo treft men onder meer artikelen aan van deskundigen over het 'Brahimi Report - Reviewing The UN's Record of Implementations', de stand van zaken met betrekking tot Cyprus, Oost-Timor en Kaboel; de verhouding VN-Veiligheidsraad en het Internationaal Strafhof; de ontwikkelingen rondom de 'United Nations Weapons Inspection Regime in Iraq'; de lessen die men kan trekken uit bepaalde vredeshandhavende acties; Operatie-*Enduring Freedom* en de daaruit te trekken juridische lessen; en een artikel over de vraag: 'Is terrorisme een misdaad tegen de mensheid?' De 'Notities' hebben betrekking op de in november 2002 gehouden meerdaagse conferentie in Melbourne over het onderwerp 'The Rule of Law on Peace Operations' en de in september 2002 gehouden meerdaagse conferentie in Garmisch-Partenkirchen over 'Contemporary Legal Issues: The Laws of War: Evolving for Better or Worse?'. Men treft tevens in het jaarboek een lijst aan van ontvangen boeken en een bibliografie van ruim 20 bladzijden, alsmede een Kroniek (van ruim 140 blz.) van actuele gebeurtenissen en ontwikkelingen in de periode juni

2001-juli 2002 op het gebied van de vredeshandhaving en aanverwante terreinen. Op een toegevoegde CD-ROM zijn officiële documenten verzameld (zoals Resoluties van de VN-Veiligheidsraad en van de VN-secretaris-generaal). Zij hebben betrekking op de Oorlog tegen het Terrorisme (zowel Amerikaanse documenten als VN-documenten); Oost-Timor; Afghanistan; het Midden-Oosten (VN-documenten); Irak en de Wapeninspecties (Britse, Amerikaanse en VN-documenten); het 'International Criminal Court' (VN-documenten en de tekst van een persconferentie van de Amerikaanse ambassadeur te dienaangaande), het Statuut van de 'Special Court for Sierra Leone'; het Jaarrapport van de VN-secretaris-generaal 'on the Work of the Organization 2002'; officiële documenten m.b.t. de lancering van de Afrikaanse Unie; en ten slotte het rapport van het 'Special Committee on Peacekeeping Operations' van maart 2002 en een rapport van het 'Ad Hoc Committee' inzake de bescherming van VN-personeel van april 2002. (F.v.d.B.)

Tony Addison (red.): From Conflict to Recovery in Africa. A study prepared by the World Institute for Development Economics Research (WIDER) of the United Nations University.

Oxford: Oxford University Press, 2003; xiii+ 296 blz.; £ 50,= (hardback) ISBN 0-19-926103-2

Deze bundel bevat zestien essays van de hand van gerenommeerde Afrika-kenners uit Angola, Mozambique, Finland, Zwitserland Groot-Britannië, Denemarken, Zweden, Nederland, Ethiopië en de Verenigde Staten. Het boek behandelt de wederopbouw van Angola, Eritrea, Ethiopië, Mozambique en Guinee-Bissau – getraumatiseerde, arme, door geweld geteisterde en gedesintegreerde landen – en de vraag welke prioriteiten daarbij moeten worden gesteld. Na een algemene inleiding en een uiteenzetting van de thema's, wordt in deel II in de vorm

van landenstudies ('Reconstructing Communities') nader op deze vraag ingegaan. De bijdragen in deel III richten zich op de broodnodig geachte 'revitalisering' van de particuliere sector, die onder zorgvuldig financieel toezicht plaats dient te vinden en waarbij men zich moet hoeden voor 'favoritisme'. In dit deel treft men een bijdrage aan van Marc Wuyts, verbonden aan het Institute of Social Studies in Den Haag, over de haken en ogen die in Mozambique verbonden zijn aan economische hervormingen van de agrarische sector, waar in het verleden het bestaan van de boeren afhangt van complexe en gevarieerde 'linkages between wage labour and household production' - iets wat tijdens de periode van centrale planning onvoldoende werd erkend. Het thema van deel IV is 'transforming the state'. Eritrea bleek na de afscheiding van Ethiopië begin jaren '90 een goed begin te maken, maar die vooruitgang werd door de oorlog met Ethiopië van 1999-2000 teniet gedaan. Guinee-Bissau, zo blijkt uit een andere 'case study', worstelt sinds zijn onafhankelijkheid met het probleem hoe een ontwikkelingsproces op gang te brengen. Een militaire revolutie in 1998 en een daaruit voortvloeiende hevige geweldsfase, die gepaard ging met grote vluchtelingenstromen, hebben dit verhinderd. De auteurs van het artikel over dit uiterst fragiele land bespreken de mogelijkheid van wederopbouw en uiteenlopende strategieën van de internationale gemeenschap om het overeind te houden. In dit deel wordt ook aandacht geschonken aan noodzakelijke fiscale hervormingen – in de Afrikaanse landen in het algemeen en in Ethiopië in het bijzonder. Deel V biedt een samenvatting van wat de studies hebben opgeleverd. De situatie is ernstig maar niet hopeloos, zo kan men de conclusie samenvatten. Veel hangt af van de duidelijk aanwezige creativiteit van Afrika's entrepreneurs en van de bereidheid van de internationale gemeenschap 'to redress the past'. De bundel bevat veel statistisch materiaal, alsmede overzichtelijke

landkaarten van de behandelde regio en de afzonderlijke staten (F.v.d.B.)

Janne E. Nolan, Bernard I. Finel & Brian D. Finlay (red.): Ultimate Security. Combating Weapons of Mass Destruction. A Joint Project of The Century Foundation and Georgetown University.

New York: The Century Foundation Press (www.tcf.org), 2003; xi + 312 blz.; \$ 15,95

ISBN 0-87078-478-1

Het motief voor de samenstelling van deze bundel is de toenemende zorg over het gevaar van proliferatie van chemische, biologische en nucleaire wapens. Kennis en technologie voor de ontwikkeling en productie van deze massavernietigingswapens (WDMs) komen steeds meer binnen bereik van landen die er nog niet over beschikken. Bovendien creëerde de val van de Sovjetunie in diverse delen van de wereld een chaotische politieke situatie met nieuwe spanningen en dreigingen, die het gevaar meebrengen dat ze in handen van terroristen geraken. In deze bundel worden onder meer de huidige stand van zaken en het Amerikaanse nonproliferatiebeleid in verleden en heden geanalyseerd. Ook de invloed van de kwestie-Irak, van de terroristische dreiging en de globalisering wordt aan een onderzoek onderworpen. In een apart hoofdstuk, getiteld 'Organizing for International Counterproliferation: NATO and U.S. Nonproliferation Policy', komen de verschillen in opvatting tussen Europa en de Verenigde Staten aan de orde. Het is van de hand van Joanna Spear (Department of War Studies, King's College, University of London). Zij is van mening dat het Amerikaanse plan voor antiraketssystemen een beleid is met het grootste potentiële 'to undermine the efficacy of other nonproliferation initiatives'. 'One of the problems in the European-American relationship is that there does not appear to be sufficient discussion, even within NATO forums, between members regarding

the security implications of proliferation and how best to proceed.' Ze is trouwens van mening dat, wil een Amerikaans nonproliferatiebeleid invloed hebben op de Europese landen, er contact dient te zijn met de 'echte beleidsmakers', d.w.z. met 'diplomaten, geen soldaten' (blz. 225-228). In een slothoofdstuk van de hand van de drie redacteuren, getiteld 'Modifying America's Nonproliferation Policy for an Uncertain Future' wordt eveneens de nadruk gelegd op herstel

van de oude gewoonte van consultatie van, en samenwerking met, de bondgenoten – wil er sprake kunnen zijn van een nonproliferatiebeleid. Een beleid dat door alle medewerkers aan de bundel noodzakelijk wordt geacht. De impliciete aanname, die in de huidige Amerikaanse boodschap opgesloten ligt, dat (nucleaire) proliferatie 'een virtueel gegeven' is, werkt internationaal cynisme in de hand en loopt gevaar een 'self-fulfilling prophecy' te worden. De diverse essays tonen aan

dat er vele instrumenten zijn die de Verenigde Staten kunnen aanwenden 'to contain and even reverse the pace of proliferation if it is willing to commit the leadership, political skill, and sustained attention that is required to bring about a more stable world order' (blz. 242). (Nolan en Finel zijn beiden verbonden aan de Georgetown University; Finlay is hoofd van de 'Nuclear Threat Reduction Campaign', een initiatief van de 'Vietnam Veterans of America Foundation'.) (F.v.d.B.)

Agnes van Ardenne-van der Hoeven, the Netherlands Minister for Development Cooperation, explains how globalisation places new demands on development cooperation. The conventional, classic view of development cooperation as a self-contained policy has proved inadequate and a new approach is needed. Globalisation requires a broad and coherent development agenda, including themes such as trade, peace, security and migration. New partners should be sought in the NGO sector and in the business community. In this way, development policy is no longer isolated and has become – more than ever – integrated with government policy as a whole. Dutch development policy explores and shifts the boundaries of development cooperation, setting the Netherlands apart from other donor countries and international organisations. Thanks to such continuous efforts at policy renewal, the Netherlands has remained a leader in the field of development cooperation.

Paul Hoebink surveys Mrs. Van Ardenne's development policy. As Secretary of State for Development Cooperation in the short-lived Cabinet Balkenende I, she came back as a Minister for Development Cooperation in the second Balkenende government. The price she had to pay for this upgrade were budget cuts in the form of substantial increases for payments of debt-reduction of export credits and the costs for refugee reception centres in the Netherlands. These cuts go entirely at the cost of the bilateral programme which in 2006 will receive 750 million euros less than planned. This aroused quite some unrest under staff at the Dutch embassies. When the Minister faced an advice of a high-level working group to substantially increase multilateral aid, she dismissed its major recommendations. Her new White Paper emphasises partnerships at different levels, but it is rather vague, in particular in its poverty focus. However, in 2004 the number of aid receivers was again brought down from 49 to 36 partner countries. With a demoralised staff and a right-wing coalition partner willing to take more of

S U M M A R I E S

her flesh the Christian-Democrat Minister will need quite some brinkmanship to sail between the cliffs and capes.

Pitou van Dijck & Gert Oostindie stress how almost thirty years after independence (November 1975) of the Netherlands Caribbean autonomous overseas territory of Suriname (Dutch Guyana), the former motherland and its ex-colony still have to come to terms with decolonization. At the time of transfer of sovereignty, the special bilateral relationship was written down into a Treaty committing the Netherlands to allocate development cooperation finance to the tune of 3.5 billion Dutch guilders. However, results of development assistance allocated through this framework have been very disappointing. When in the near future the Treaty's resources will be depleted, the authors favour some form of internationalization of Dutch development assistance to the Republic of Suriname.

Hein de Haas addresses the relationship between migration and development. The debate on international South-North migration tends to focus on the receiving end of migration. This bias obscures a proper understanding of the developmental causes and consequences of migration at the sending end. The reciprocal migration-development relationship is examined through discussing seven migration 'myths'. Because of its profound developmental roots, it is useless to think that migration can be halted or that aid and trade are short-cut 'solutions' to immigration. Migrant remittances significantly contribute to development in sending countries, although the recent euphoria is not justified because unattractive